

Tacksamhet i Koranen*

av Ibn Qayyim al-Jawziyyah¹

1. Allah har sagt till oss: **"Och bevara Mig i minnet, så skall Jag minnas er; var Mig tacksam och förneka Mig inte!"** (al-Baqarah 2:152).

2. Han har också sagt att det är endast de inför Honom tacksamma som verkligen dyrkar Honom: **"... tacka Gud, om det är Honom [ensam] som ni dyrkar."** (al-Baqarah 2:172).

3. Allah har nämnt tacksamhet vid sidan om *iman* och han har klargjort att Han inte straffar sitt folk om de tackar och tror på Honom: **"Varför skulle Gud vilja straffa er [för gamla synder], om ni visar [Honom] tacksamhet och tror [på Honom]?"** (an-Nisâ' 4:147). Med andra ord, om du utför de skyldigheter som du skapades för, nämligen att visa tacksamhet och ha *iman*, varför skulle Allah då straffa dig?

4. Allah har delat in mänskligheten i två kategorier, de tacksamma (*shukr*) och de otacksamma (*kufr*). Det som Allah mest ogillar är *kufr* och de otacksamma och det som Allah mest tycker om är *shukr* och de tacksamma: **"Vi har visat henne [hennes] väg, [och det är sedan hennes sak] att antingen visa tacksamhet [och följa vägledningen] eller att visa otacksamhet och så förneka [Oss]."** (al-Insân 76:3). Enligt Koranen har profeten Sulayman sagt: **"Detta är en nåd från min Herre; Han vill pröva mig [och låta mig visa] om jag är tacksam eller otacksam. Den tacksamme har [själv] gott av sin tacksamhet och den som är otacksam [vållar inte Gud någon skada]; min Herre är Sig själv nog och Han är den givmilde Givaren."**

¹ Ibn Qayyim al-Jawziyyah (1292-1350 e. Kr.) var en lärd muslim som levde i Damaskus i Syrien. Han studerade först under sin far som var *qayyim* (förvaltare) i *al-Jawziyyah* skolan och sedan under den store och framträdande lärde Ibn Taymiyyah. Han sammanställde och skrev många verk, bland annat det välkända och framstående *Zad al-Ma'ad* (*Tillhandahållandet av det Efterkommande livet*), och var samtida med prominenta lärde såsom Ibn Kathir, Ibn Rajab etc.

(an-Naml 27:40). Och Allah har sagt: **"Och [minns att] er Herre tillkännagav [för er]: 'Om ni visar tacksamhet skall Jag ge er en större [belöning], men om ni visar otacksamhet skall Jag sannerligen ge er ett strängt straff!'"** (Ibrâhîm 14:7). **"Om ni förnekar [Gud skall ni veta att] Gud inte behöver er [tro]. Han ser inte otro och otacksamhet hos Sina tjänare med tillfredsställelse [- det är ett ont -] men visar ni tacksamhet är Han tillfredsställd för er skull."** (az-Zumar 39:7).

5. Det finns många *ayat* i Koranen där Allah kontrasterar tacksamhet (*shukr*) med otacksamhet (*kufir*): **"Muhammad är ingenting mer än ett sändebud och [andra] sändebud har kommit och gått före honom. Om han dör eller stupar i strid, kommer ni då att göra en helomvändning? Den som vänder helt om vållar inte Gud någon skada. Men Gud skall belöna dem som visar tacksamhet."** (Âl 'Imrân 3:144).

Belöningarna för tacksamhet

6. Belöningen för tacksamhet är obegränsat: **"Om ni visar tacksamhet skall Jag ge er en större [belöning]... "** (Ibrâhîm 14:7).

7. Allah belönar andra gärningar om Han vill, exempelvis:

- att sörja för en fattig: **"Om ni är rädda att fattigdom [hotar er, bör ni veta] att Gud i Sin godhet skall sörja för er, om det är Hans vilja... "** (at-Tawbah 9:28).
- att svara på böner: **"Nej, det är Honom ni anropar; och om det är Hans vilja räddar Han er då från det ni bad Honom om... "** (al-An'âm 6:41).
- *rizq* (uppehälle): **"Han ger hans uppehälle till den Han vill."** (ash-Shûrâ 42:19).
- förlåtelse: **"Han förlåter den Han vill och Han straffar den Han vill."** (al-Fath 48:14). **"Efter vad som skett vänder Sig Gud till den Han vill och innesluter honom i Sin nåd... "** (at-Tawbah 9:27).

Men Allah har frigjort belöningen för tacksamhet från Sin vilja: **"Och Vi skall belöna dem som visar tacksamhet."** (Âl 'Imrân 3:145). **"Men Gud skall belöna dem som visar tacksamhet."** (Âl 'Imrân 3:144).

Iblîs och tacksamhet

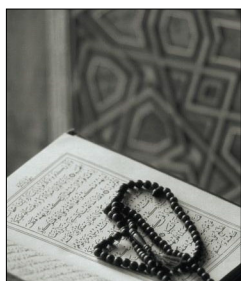
8. När Allahs fiende [djävulen] insåg tacksamhetens fördelar bestämde han sig för att få människan att sluta visa tacksamhet: **"... och jag skall ansätta dem framifrån**

och bakifrån, från höger och från vänster; och Du kommer att finna de flesta av dem otacksamma." (al-A'raf 7:17).

9. Allah har sagt att de tacksamma är få till antal: **"Men få är de bland Mina tjänare som känner tacksamhet."** (Sabâ' 34:13).

Tacksamhet och 'ibadah

10. Allah har förklarat i Koranen att endast de som dyrkar Honom uppriktigt är de som tackar Honom. Detta innebär att de otacksamma inte dyrkar (*'ibadah*) Allah: **"... tacka Gud, om det är Honom [ensam] som ni dyrkar."** (al-Baqarah 2:172).

11. Allah påbjöd sin tjänare Moses att visa tacksamhet för uppenbarelsen: **"... 'Moses! Jag har valt dig av alla människor genom [att anförtro dig] Mitt budskap och [låta dig höra] Mitt ord; håll därför fast vid allt som Jag har gett dig och [visa att] du hör till de tacksamma!"** (al-A'raf 7:144).

12. Allah informerar oss i Koranen att vi vinner Hans tillfredsställelse med oss genom att visa Honom tacksamhet: **"... men visar ni tacksamhet är Han tillfredsställd för er skull."** (az-Zumar 39:7).

13. Allah är nöjd med Abraham eftersom denne var tacksam för Hans välgärningar: **"Abraham var en föregångsman och, i sin rena, ursprungliga tro, ett exempel. Han böjde sig under Guds vilja och var inte en sådan som ger avgudar sin dyrkan. Han var alltid tacksam mot [Gud] för Hans välgärningar, Han som hade utvalt honom och lett honom till en rak väg."** (an-Nahl 16:120, 121).

14. Allah har nämnt att meningen med skapandet är att visa tacksamhet: **"Gud förde er ut ur era mödrars sköten, ovetande om allt, och gav er hörsel, syn och hjärta; kanske känner ni tacksamhet [mot Honom]."** (an-Nahl 16:78). **"Och Gud skänkte er segern vid Badr, då ni var en oansenlig skara. Frukta därför Gud - kanske skall ni tacka [Honom]."** (Âl 'Imrân 3:123).

15. Syftet med att sända Profeten var att låta de troende visa tacksamhet: **"Och bevara Mig i minnet, så skall Jag minnas er; var Mig tacksam och förneka Mig inte!"** (al-Baqarah 2:152).

* Följande text är ett utdrag ur boken *Patience and Gratitude: an abridged translation of 'Uddat as-sabirin wa dhakhirat ash-shakirin shakirin* av Ibn Qayyim al-Jawziyyah och översatt till engelska av Nasiruddin al-Khattab. Publicerad av Ta-Ha Publishers Ltd. London 1997.